

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵՎԱՎԱՐ

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/05.2/7848-2022

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵՎԱՎԱՐ-ԳԼԽԱԿՈՐ ՔԱՐՏՈՒՐԱՐ
ՊԱՐՈՆ ՎԱՀԱՆ ՆԱՐԻԲԵԿՅԱՆԻՆ

Հարգելի պարոն Նարիբեկյան

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի (Կ-068-18.10.2021, 03.02.2022-SՀ-011/1) վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առաջարկությունները, լրամշակված նախագիծը, ամփոփաթերթը, ինչպես նաև նախագծում կատարված փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկանքը՝ գլխադասային հանձնաժողովում քննարկելու համար:

Առաջարկում ենք՝

1. Հստակեցնել նախագծի 1-ին հոդվածի 2-րդ կետի խմբագրությունը: Մասնավորապես, նախագծի 1-ին հոդվածի 2-րդ կետում «Օրենսգրքի 374-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված» բառերը փոխարինել «տրանսֆերային գնագոյացման» բառերով:

2. Նախագծի 2-րդ հոդվածով նախատեսված՝ 53-րդ հոդվածի 9-րդ և 10-րդ մասերը խմբագրել՝ հետագա տարրընթերցումներից խուսափելու նպատակով: Մասնավորապես՝

«Հոդված 2. Օրենսգրքի 53-րդ հոդվածը՝

1) 9-րդ մասի 4-րդ կետից հանել «Օրենսգրքի 59-րդ հոդվածով սահմանված», «Օրենսգրքի 254-րդ հոդվածով սահմանված» և «Օրենսգրքի 267-րդ հոդվածով սահմանված» բառերը.

2) 10-րդ մասում՝

ա. 1-ին կետում «կողմից» բառից հետո լրացնել «, բացառությամբ տրանսֆերային գնագոյացման հարկային հաշվարկների» բառերով.

բ. 2-րդ կետում «կասեցված է» բառից հետո լրացնել «, բացառությամբ տրանսֆերային գնագոյացման հարկային հաշվարկների» բառերով.

գ. 3-րդ կետում «տարի» բառից հետո լրացնել «, իսկ տրանսֆերային գնագոյացման հաշվարկի դեպքում 5 տարի,» բառերով:»

3. Առաջարկում ենք Նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ կետերի համարակալումը համապատասխանեցնել «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին: Միաժամանակ՝ Նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ կետում «1-1.2-րդ մասերը» բառերը փոխարինել «1-ին մասը» բառով:

4. Նախագծի 9-րդ հոդվածում տեխնիկական հստակեցումներ կատարելու նպատակով նախագծի 9-րդ հոդվածի՝

1. 2-րդ կետում «1. 1-րդ» բառը փոխարինել «1. 1-ին» բառով: Նույն կետով նախատեսվող Օրենսգրքի 340-րդ հոդվածում լրացվող 1.1-ին մասում «Օրենսգրքի 360-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված հարկի և վճարի» բառերն առաջարկում ենք փոխարինել «շահութահարկի և բնօգտագործման վճար ռոյալթիի» բառերով:

2. 3-րդ կետում «2.1-րդ» բառը փոխարինել «2.1-ին» բառով:

5. Նախագծի 10-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ կետերում կատարել տեխնիկական բնույթի փոփոխություններ: Մասնավորապես, Նախագծի 10-րդ հոդվածի 2-րդ կետում «մասում «աշխատանքային օրով:» բառերից հետո լրացնել» բառերն առաջարկում ենք փոխարինել «մասն առաջին նախադասությունից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությունով՝» բառերով:

Նույն հոդվածի 3-րդ կետում «մասում «աշխատանքային օրով:» բառերից հետո լրացնել» բառերն առաջարկում ենք փոխարինել «մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությունով՝»

բառերով:

6. Նախագծի 11-րդ հոդվածը լրացնել 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ կետերով՝ անհարկի հղումներից խուսափելու նպատակով:

Մասնավորապես, նախագծի 11-րդ հոդվածը լրացնել 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ կետերով հետևյալ բովանդակությամբ՝

«3) 4-րդ մասի 4-րդ կետից հանել (<ՎՀՀ-ները) բառերը.

4) 5-րդ մասի 3-րդ կետից հանել «Օրենսգրքի 371-րդ հոդվածով սահմանված կարգով» և «Օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի համաձայն» բառերը.

5) 8-րդ մասի 2-րդ կետում «Օրենսգրքի 339-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ կետում նշված դեպքում հարկ վճարողին» բառերը փոխարինել «<Հարկ վճարողի դիմումի հիման վրա» բառերով:»:

7. Անհարկի հղումներից խուսափելու նպատակով նախագծի 13-րդ հոդվածի 1-ին կետը լրացնել «ա.» և «բ.» ենթակետերով, որի արդյունքում կփոխվի հոդվածի համարակալումը: Լրացված «ա.» և «բ.» ենթակետերն առաջարկում ենք շարադրել հետևյալ բովանդակությամբ՝

«ա. 2-րդ կետից հանել «Օրենսգրքի 368-րդ հոդվածով սահմանված» բառերը

բ. 3-րդ կետից հանել «Օրենսգրքի 363-րդ հոդվածով սահմանված» բառերը. »:

Նույն հոդվածի 1-ին կետի «ա.» ենթակետը, հոդվածի համարակալման փոփոխման արդյունքում, վերահամարակալվել է: Այդ ենթակետում «ա. 4-րդ կետում» բառերը առաջարկում ենք փոխարինել «գ. 4-րդ կետից հանել «Օրենսգրքի 371-րդ հոդվածի համաձայն» բառերը, ինչպես նաև» բառերով:

Նույն հոդվածի բ. կետը առաջարկում ենք վերահամարակալել:

Նույն հոդվածի գ. կետը առաջարկում ենք վերահամարակալել, ինչպես նաև «օտարման» բառից հետո լրացնել «(ծեռքբերման)» բառը, իսկ «բառերով» բառից հետո «, ինչպես նաև հանել «Օրենսգրքի 363-րդ հոդվածով սահմանված» բառերը. » բառերը:

Անհարկի հղումներից խուսափելու նպատակով 13-րդ հոդվածի 1-ին կետը լրացնել՝

1. «գ.» ենթակետով հետևյալ բովանդակությամբ՝

«գ. 9-րդ կետից հանել «Օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն» բառերը. »:

2. «է.» ենթակետով հետևյալ բովանդակությամբ՝

«է. 11-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«11. ներքին չվերահսկվող գործարք՝ վերահսկվող գործարքի կողմերից մեկի և փոխկապակցված չհամարվող հարկ վճարողի միջև իրականացված գործարք. »:»:

3. «ը.» ենթակետով հետևյալ բովանդակությամբ՝

«ը. 12-րդ կետից հանել «Օրենսգրքի 362-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն» բառերը. »:

Նույն կետի «գ.» ենթակետում «կազմակերպությունների խումբ, որը գործունեություն է ծավալում բազմազգ կազմակերպության գրանցման ռեզիդենտության երկրից տարբերվող առնվազն մեկ երկրում» բառերն առաջարկում ենք փոխարինել «կազմակերպություն, որի անդամ հանդիսացող կազմակերպությունները և (կամ) օտարերկրյա օրենսդրությամբ իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող իրավաբանական կազմավորումները գործունեություն են ծավալում կազմակերպության գրանցման ռեզիդենտության երկրից տարբերվող առնվազն մեկ երկրում.» բառերով:

Նույն հոդվածի 1-ին կետի «թ.» ենթակետով Օրենսգրքի 361-րդ հոդվածի 1-ին մասում մեդիանայի հաշվարկման ընթացակարգը հստակեցնելու նպատակով՝ առաջարկում ենք լրացնել 15-րդ կետ հետևյալ բովանդակությամբ՝

«15) մեդիանայի հաշվարկ՝ ֆինանսական ցուցանիշների բազմությունից մեկ ցուցանիշի ընտրություն, որի հաշվարկման համար բոլոր ֆինանսական ցուցանիշները դասավորվում են աճման կարգով, և

ա) այն դեպքերում, երբ ֆինանսական ցուցանիշների բազմությունը բաղկացած է կենտ քանակով ֆինանսական ցուցանիշներից, ապա մեդիանան կլինի այդ բազմության մեջտեղում գտնվող ֆինանսական ցուցանիշը,

բ) այն դեպքերում, երբ ֆինանսական ցուցանիշների բազմությունը բաղկացած է զույգ քանակով ֆինանսական ցուցանիշներից, ապա մեդիանան կլինի այդ բազմության մեջտեղում գտնվող երկու ֆինանսական ցուցանիշների միջին թվաբանականը:»:

8. Նախագծի 14-րդ հոդվածը լրամշակել՝ անհարկի հղումներից խուսափելու նպատակով: Մասնավորապես, Նախագծի 14-րդ հոդվածից հանել «Օրենսգրքի 31-րդ հոդվածով սահմանված» բառերը:

9. Նախագծի 15-րդ հոդվածով նախատեսվող Օրենսգրքի 363-րդ հոդվածում լրացնել վերնագիր՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 363. Վերահսկվող գործարկներ»:

Ինչպես նաև նախատեսել փոփոխություններ, որոնք բխում են Նախագծի 13-րդ հոդվածում իրականացված փոփոխություններից:

Նախագծի 15-րդ հոդվածով նախատեսված Օրենսգրքի 363-րդ հոդվածի 1-ին մասում «ֆինանսական

ակտիվի օտարման» բառից հետո առաջարկում ենք լրացնել «(ծեռքերման)» բառը, «մատուցման գործարքը» բառերից հետո՝ «(այսուհետ՝ Գործարք)» բառերը, իսկ «եթե» բառից հետո «գործարքը» բառը փոխարինել «այն» բառով:

Նույն հոդվածով նախատեսված Օրենսգրքի 363-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «ապրանքների մատակարարման, ոչ նյութական ակտիվների օտարման, ոչ նյութական ակտիվների օգտագործման իրավունքի տրամադրման (ստացման), փոխառությունների տրամադրման (ստացման), դրամական պահանջի իրավունքի զիջման (փոխանցման), ֆինանսական ակտիվի օտարման, աշխատանքների կատարման եւ (կամ) ծառայությունների մատուցման գործարքը» բառերը փոխարինել «Գործարքը» բառով:

Նույն հոդվածով նախատեսված Օրենսգրքի 363-րդ հոդվածի 3-րդ մասից առաջարկում ենք հանել «վնասակար հարկային պրակտիկա կիրառող, ինչպես նաև», «այդ թվում՝ կառավարության կողմից սահմանված,» և «իրականացվող սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված գործարքը,» բառերը, «երկրներում» բառը առաջարկում ենք փոխարինել «երկրում» բառով, «տարածքներում» բառը՝ «տարածքում» բառով, իսկ «անձանց» բառը՝ «անձի» բառով, ինչպես նաև «միջև» բառից հետո առաջարկում ենք լրացնել «Գործարքը համարվում է վերահսկվող» բառերը:

Նույն հոդվածով նախատեսված Օրենսգրքի 363-րդ հոդվածի 3.1-ին մասի «վճարողի և» բառերից հետո առաջարկում ենք լրացնել «այդ» բառը, ինչպես նաև «ինչպես նաև սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված գործարքները» բառերն առաջարկում ենք փոխարինել «և Գործարքի իրականացումը» բառերով:

10. Նախագծի 16-րդ հոդվածի՝

1. 1-ին կետում՝ անհարկի հղումներից խուսափելու նպատակով կատարել տեխնիկական բնույթի փոփոխություն: Մասնավորապես, «Եթե հարկ վճարողն իրականացնում է Օրենսգրքի 363-րդ հոդվածով սահմանված վերահսկվող գործարք, ապա» բառերը փոխարինել «Վերահսկվող գործարք իրականացնելու դեպքում» բառերով:

2. 3-րդ կետով նախատեսվող Օրենսգրքի 364-րդ հոդվածի 3-րդ մասում նախատեսել դրույթ, որի համաձայն բնօգտագործման վճար ռոյալթի հարկ վճարողի համար պարզած ձեռքի հեռավորության սկզբունքին չհամապատասխանելը դեպքում, ճշգրտման ենթակա կլինի միայն ռոյալթի բազան:

Մասնավորապես, Նախագծի 3-րդ կետով նախատեսվող Օրենսգրքի 363-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ ենթակետում լրացնել նոր պարբերություն հետևյալ բովանդակությամբ.

«Բնօգտագործման վճար ռոյալթի վճարողի և այլ ռեզիդենտ հարկ վճարողի միջև իրականացված վերահսկվող գործարքի՝ պարզած ձեռքի հեռավորության սկզբունքին անհամապատասխանության դեպքում ճշգրտվում է միայն բնօգտագործման վճար ռոյալթի վճարողի ռոյալթի հաշվարկը:»:

Վերոնշյալ առաջարկը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ բնօգտագործման վճար ռոյալթի վճարող ռեզիդենտի շահութահարկի հաշվարկը ճշգրտելու դեպքում չի թույլատրվում ճշգրտել գործարքի մյուս կողմ հանդիսացող ռեզիդենտ հարկ վճարողի շահութահարկի հաշվարկը, ինչը նշանակում է, որ միևնույն հարկվող բազան հարկվում է կրկնակի:

11. Նախագծի 18-րդ հոդվածը լրամշակել՝ անհարկի հղումներից խուսափելու նպատակով, ինչպես նաև կանոնակարգել հարկային մարմնի կողմից հարկային գաղտնիք համարվող տեղեկատվության օգտագործման հնարավորությունները: Առաջարկում ենք հստակեցնել նաև չվերահսկվող գործարքների վերաբերյալ տեղեկությունների բացակայության դեպքում օտարերկրյա համադրելիներ օգտագործելու դրույթը:

Նախագծի 18-րդ՝

1. հոդվածում առաջարկում ենք լրացնել նոր 1) կետ հետևյալ բովանդակությամբ՝

«1-ին և 2-րդ մասերից հանել «Օրենսգրքի 361-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ և 12-րդ կետերով սահմանված» բառերը. »

2. հոդվածի 2-րդ կետով նախատեսվող 3-րդ մասում լրացնել նոր «ա.» ենթակետ հետևյալ բովանդակությամբ՝

«1-ին կետից հանվել է «, եթե այն չի համարվում հարկային գաղտնիք» բառերը.»

3. հոդվածում լրացնել նոր 3) կետ հետևյալ բովանդակությամբ՝

«3) ուժը կորցրած է ճանաչել 4-րդ մասը:»

4. 3-րդ կետը վերահամարակալել որպես 4-րդ կետ և շարադրել հետևյալ բովանդակությամբ՝

«5. Ռեզիդենտ հարկ վճարողների մասնակցությամբ չվերահսկվող գործարքների վերաբերյալ տեղեկությունների բացակայության դեպքում օտարերկրյա համադրելիների օգտագործումը ընդունելի է, եթե դրանք համադրելի են վերահսկվող գործարքի հետ:»:

12. Անհարկի հղումներից խուսափելու նպատակով՝ Նախագծի 19-րդ հոդվածով նախատեսվող Օրենսգրքի 368-րդ հոդվածում առաջարկում ենք կատարել մի շարք խմբագրական փոփոխություններ՝ անհարկի հղումներից խուսափելու նպատակով: Մասնավորապես, Նախագծի 19-րդ հոդվածում առաջարկում ենք լրացնել 1-ին կետ հետևյալ բովանդակությամբ՝

«1) 3-րդ մասի 3-րդ ենթակետից հանել «Օրենսգրքի 367-րդ և 370-րդ հոդվածների դրույթներին

համապատասխան» բառերը,»:

Նախագծի 19-րդ հոդվածում առաջարկում ենք լրացնել նոր 2-րդ կետ հետևյալ բովանդակությամբ՝

«2) 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասի չափանիշների հաշվառմամբ համադրելի չվերահսկվող գնի և տրանսֆերային գնագոյացման մեթոդների կիրառման հավասար արժանահավատության դեպքում պարզած ձեռքի հեռավորության սկզբունքին համապատասխանությունը որոշելիս կիրառվում է համադրելի չվերահսկվող գնի մեթոդը:»:

Սույն հոդվածում առաջարկում ենք լրացնել նոր 3-րդ կետ հետևյալ բովանդակությամբ՝

«3) 6-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

6. Սույն հոդվածի դրույթներին համապատասխան հարկ վճարողի կողմից վերահսկվող գործարքի՝ պարզած ձեռքի հեռավորության սկզբունքին համապատասխանությունը որոշելու նպատակով տրանսֆերային գնագոյացման մեթոդի կիրառման դեպքում հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող գործարքի՝ պարզած ձեռքի հեռավորության սկզբունքին համապատասխանությունը որոշելիս հիմք է ընդունվում նույն մեթոդը:»:

Նախագծի 19-րդ հոդվածով նախատեսվող Օրենսգրքի 368-րդ հոդվածի 7-րդ մասում առաջարկվող փոփոխությունն առաջարկում ենք վերահամարակալել որպես Նախագծի 19-րդ հոդվածի 4-րդ կետ, ինչպես նաև նույն կետում «նկարագրություն» բառն առաջարկում ենք փոխարինել «առանձնահատկությունները» բառով, իսկ «սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը» բառերը՝ «սահմանում է Կառավարությունը» բառերով:

13. Անհարկի հղումներից խուսափելու նպատակով նախագծի 20-րդ հոդվածում կատարել լրացումներ:

Մասնավորապես, Նախագծի 20-րդ հոդվածում առաջարկում ենք ամրագրել հետևյալ նախադասությունը՝ «Օրենսգրքի 370-րդ հոդվածից հանել «Օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի դրույթների համաձայն,» և «Օրենսգրքի 365-րդ հոդվածով սահմանված» բառերը:»:

14. Նախագծի 20-րդ հոդվածով (վերահամարակալված որպես 21-րդ հոդված) նախատեսվող Օրենսգրքի 371-րդ հոդվածում հնարավորինս պարզեցնել պարզած ձեռքի հեռավորության տիրույթի հաշվարկման առանձնահատկությունները: Փոփոխությունները խմբագրական են և չեն ենթադրում բովանդակային փոփոխություններ:

Մասնավորապես, Նախագծի 20-րդ հոդվածը (վերահամարակալված որպես 21-րդ հոդված) շարադրել հետևյալ բովանդակությամբ.

«1. Պարզած ձեռքի հեռավորության տիրույթը համապատասխան ֆինանսական ցուցանիշների համախումբ է, որը ձևավորվում է համադրելի չվերահսկվող գործարքների համար տրանսֆերային գնագոյացման առավել համապատասխան մեթոդի կիրառման արդյունքում:

2. Եթե վերահսկվող գործարքի կամ համակցված վերահսկվող գործարքի համար տրանսֆերային գնագոյացման առավել համապատասխան մեթոդի կիրառման արդյունքում ստացված ֆինանսական ցուցանիշը գտնվում է պարզած ձեռքի հեռավորության տիրույթից դուրս, ապա հարկային մարմինը կարող է ճշգրտել այն մինչև մեղիանա՝ Օրենսգրքի 364-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն, ընդ որում ճշգրտման ճշտության ապացուցման բեռը կրում է հարկային մարմինը:

3. Եթե հարկ վճարողը չի համաձայնվում հարկային մարմնի կողմից պարզած ձեռքի հեռավորության տիրույթից դուրս գտնվող ֆինանսական ցուցանիշը մինչև մեղիանա ճշգրտելու առաջարկի հետ, ապա մեղիանայից տարբերվող ֆինանսական ցուցանիշի կիրառման ճշտության ապացուցման բեռը կրում է հարկ վճարողը:

4. Պարզած ձեռքի հեռավորության տիրույթի հաշվարկման կանոնները սահմանում է Կառավարությունը:»:

15. Նախագծի վերահամարակալված 22-րդ հոդվածով առաջարկում ենք Օրենսգրքի 372-րդ հոդվածում կատարել փոփոխություններ՝ անհարկի հղումներից խուսափելու նպատակով և ամրագրել հետևյալ նախադասությամբ՝ «Հոդված 22. Օրենսգրքի 372-րդ հոդվածից հանել «Օրենսգրքի 365-րդ հոդվածում նշված» և «Օրենսգրքի 368-րդ հոդվածում նշված» բառերը:»:

16. Նախագծի 21-րդ հոդվածում (վերահամարակալված որպես 23-րդ հոդված) լրացնել վերնագիր և խուսափել անհարկի հղումներից:

Մասնավորապես, Նախագծի 21-րդ հոդվածում՝

1. «Օրենսգրքի 373-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝» բառերը առաջարկում ենք ամրագրել որպես «Հոդված 23.» և «հոդվածի 1-ին մասը» բառերը փոխարինել «հոդվածը» բառով,

2. լրացնել «Հոդված 373. Փաստացի տեղի ունեցած գործարքների ճանաչումը» վերնագիրը,

3. «Օրենսգրքի 364-րդ հոդվածին» բառերը փոխարինել «պարզած ձեռքի հեռավորության սկզբունքին» բառերով:

17. Նախագծի 24-րդ հոդվածում կատարել մի շարք խմբագրական փոփոխություններ: Մասնավորապես, Նախագծի 22-րդ հոդվածով (վերահամարակալված որպես 24-րդ հոդված) նախատեսվող Օրենսգրքի 374-րդ հոդվածի՝

1. 1-ին մասում «Եթե հարկ վճարողն իրականացնում է այնպիսի վերահսկվող գործարքներ, որոնց պայմանները չեն համապատասխանում պարզած ձեռքի հեռավորության սկզբունքին, ապա» բառերը փոխարինել «Պարզած ձեռքի հեռավորության սկզբունքին չհամապատասխանող գործարքների իրականացման դեպքում» բառերով,

2. 2-րդ մասից հանել «, հաշվի առնելով Օրենսգրքի 371-րդ հոդվածի 4-րդ մասը,» բառերը:

18. Նախագծի 23-րդ հոդվածում (վերահամարակալված որպես 25-րդ հոդված) կատարել խմբագրական փոփոխություններ, ինչպես նաև հստակեցնել պատասխանատվության միջոցներ կիրառելու ժամկետները և հիմքերը:

Մասնավորապես, Նախագծի 23-րդ հոդվածի (վերահամարակալված որպես 25-րդ հոդված) 1-ին կետով լրացվող 1-ին մասում «բացառությամբ Օրենսգրքի 363-րդ հոդվածի 3.1-ին մասով սահմանված վերահսկվող գործարքների, բոլոր վերահսկվող գործարքների» բառերը փոխարինել «բոլոր վերահսկվող գործարքների, բացառությամբ Օրենսգրքի 363-րդ հոդվածի 3.1-ին մասով սահմանված վերահսկվող գործարքների,» բառերով:

Նույն հոդվածում 3-րդ կետը խմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ՝

«3) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ մաս՝

4. Հարկային մարմինը վերահսկվող գործարքների մասին ծանուցման մեջ գործարքները սխալ կամ պակաս քանակությամբ լրացման փաստ հայտնաբերելու դեպքում 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին ծանուցում է հարկ վճարողին: Հարկ վճարողը ծանուցումը ստանալուց հետո 30 աշխատանքային օրվա ընթացքում կարող է ներկայացնել ձշտված ծանուցում կամ առարկություններ՝ հայտնաբերված խախտումների վերաբերյալ:»:

19. Նախագծի 24-րդ հոդվածում (վերահամարակալված որպես 26-րդ հոդված) հնարավորինս հստակեցնել տրանսֆերային գնագոյացման փաստաթղթավորման կազմը և ներկայացման կարգը, ինչպես նաև կատարել որոշ տեխնիկական բնույթի փոփոխություններ:

Մասնավորապես, Նախագծի 24-րդ հոդվածի (վերահամարակալված որպես 26-րդ հոդված) 1-ին կետի 1-ին մասում «փաստաթուղթ» բառը փոխարինել «տեղեկատվություն» բառով, իսկ «ցույց է տալիս» բառերը՝ «հիմնավորում է» բառով:

Նույն հոդվածի 2-րդ կետում «1.1-րդ» բառը փոխարինել «1.1-ին» բառով և խմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ.

«1.1. Հարկ վճարողի կողմից կարող է ներկայացվել 3 տեսակ փաստաթղթավորում տեղական փաստաթուղթ, գլխավոր փաստաթուղթ և երկրների միջև փոխանակվող հաշվետվություն:

1) Տեղական փաստաթուղթ ներկայացվում է վերահսկող գործարք ծանուցած բոլոր հարկ վճարողների կողմից, որը ներառում է մասնավորապես հետևյալ տեղեկությունները.

ա. հարկ վճարողի գործարար գործառույթների մանրամասն նկարագրությունը, այդ թվում՝ ապրանքների, ոչ նյութական ակտիվների, աշխատանքների և (կամ) ծառայությունների գնագոյացման գործընթացների վրա տնտեսական գործոնների ազդեցության վերլուծությունը.

բ. վերահսկվող գործարքների նկարագրությունը, այդ թվում՝ համադրելիության գործոնների վերլուծությունը, ինչպես նաև վերահսկվող գործարքի կողմերի իրականացրած գործառույթները, օգտագործված ակտիվները և կրած ռիսկերը.

գ. կիրառած տրանսֆերային գնագոյացման մեթոդների նկարագրությունը և հիմնավորում ընտրված մեթոդի վերաբերյալ.

դ. վերահսկվող գործարքների կողմերի ցանկը, այդ թվում՝ տեղեկատվություն հարկման նպատակով կողմի ռեզիդենտության վերաբերյալ.

ե. համադրելի չվերահսկվող գործարքների մասին տեղեկատվության աղբյուրների նկարագրությունը.

զ. պարզած ձեռքի հեռավորության տիրույթի հաշվարկը (այն դեպքում, երբ կիրառելի է).

է. վերլուծության ենթակա կողմի վերաբերյալ ֆինանսական և այլ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը:

Տեղական փաստաթղթով պահանջվող տեղեկատվության բովանդակությունը, լրացման և ներկայացման կարգը սահմանում է հարկային մարմինը:

Հարկային մարմինը տեղական փաստաթուղթ կարող է պահանջել նաև մշտական հաստատության միջոցով Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող ոչ ռեզիդենտ շահութահարկ վճարողներից:

2) գլխավոր փաստաթուղթ, որը ներկայացվում է բազմազգ կազմակերպության մայր կազմակերպության կողմից: Սույն հոդվածի կիրառման իմաստով բազմազգ կազմակերպության մայր կազմակերպությունն է համարվում այն կազմակերպությունը, որն ուղղակի կամ անուղղակի կերպով մասնակցում է բազմազգ կազմակերպության մյուս անդամ կազմակերպություններից առնվազն մեկի կառավարմանը, վերահսկմանը կամ մասնակցություն (բաժնետոմս, բաժնեմաս, փայտաբաժին) ունի դրա

կանոնադրական կամ բաժնե-հավաք կապիտալում և այդ մասնակցությունը բավարար է տվյալ կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունը իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվության մեջ ներառելու համար:

Գլխավոր փաստաթուղթը ներառում է մասնավորապես հետևյալ տեղեկությունները.

ա. բազմազգ կազմակերպության կառուցվածքը.

բ. բազմազգ կազմակերպության գործունեության նկարագիրը.

գ. բազմազգ կազմակերպության ոչ նյութական ակտիվների նկարագրությունը.

դ. բազմազգ կազմակերպության անդամ հանդիսացող կազմակերպությունների կամ օտարերկրյա կազմակերպության օրենսդրությամբ իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող կազմավորման միջև ֆինանսական գործառնությունները.

ե. բազմազգ կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունները, եկամուտների համաշխարհային տեղաբաշխման և տնտեսական գործունեության մասին ընդհանրական տեղեկատվություն: Գլխավոր փաստաթղթով պահանջվող տեղեկատվության բովանդակությունը, լրացման և ներկայացման կարգը սահմանում է հարկային մարմինը:

3) բազմազգ կազմակերպության մայր կազմակերպության կողմից՝ երկրների միջև փոխանակվող հաշվետվություն, եթե այդ կազմակերպության նախորդ հարկային տարվա արդյունքներով համախառն եկամուտը գերազանցում է 750 մլն եվրոն: Երկրների միջև փոխանակվող հաշվետվությունը ներառում է մասնավորապես հետևյալ տեղեկությունները.

ա. բազմազգ կազմակերպության եկամուտների համաշխարհային բաշխումն՝ ըստ երկրների.

բ. բազմազգ կազմակերպության կողմից վճարված հարկերը՝ ըստ երկրների.

գ. բազմազգ կազմակերպության տնտեսական գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվություն՝ ըստ երկրների,

դ. ակտիվների վերաբերյալ տեղեկատվություն՝ ըստ երկրների:

Հաշվետվության ձեւն ու լրացման կարգը սահմանում է հարկային մարմինը:»:

Նախագծի 3-րդ կետով նախատեսվող Օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «հոդվածի 1-ին մասով սահմանված փաստաթղթերը» բառերը փոխարինել «նախատեսված գլխավոր և տեղական փաստաթղթերով սահմանված տեղեկատվությունը» բառերով:

Ինչպես նաև նույն կետում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր մաս՝

«Սույն հոդվածով նախատեսված երկրների միջև փոխանակվող հաշվետվությամբ սահմանված տեղեկատվությունը հարկ վճարողը հարկային մարմին է ներկայացնում յուրաքանչյուր հարկային տարվա ավարտից անմիջապես հետո տասներկուամյա ժամանակահատվածում:»:

20. Նախագծի 25-րդ հոդվածը (վերահամարակալված որպես 27-րդ հոդված) շարադրել նոր բովանդակությամբ՝ համապատասխանեցնելով միջազգային մոտեցումներին՝

«Հոդված 27. Օրենսգրքի 377-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«Հոդված 377. Փոխհամաձայնեցման ընթացակարգ

1. Փոխհամաձայնեցման ընթացակարգը Հայաստանի Հանրապետության կամ Կառավարության անունից կնքված՝ կրկնակի հարկումը բացառելու մասին միջազգային համաձայնագրերի դրույթների կիրառման ժամանակ հարկային մարմինների միջև ի հայտ եկած հարկային հարցերով վեճերի լուծման գործընթացն է:

2. Փոխհամաձայնեցման ընթացակարգ կարող է սկսվել Հայաստանի Հանրապետության կամ օտարերկրյա հարկային մարմնի առաջարկով, եթե երկու երկրների միջև առկա է գործող կրկնակի հարկումը բացառելու մասին համաձայնագիր:

3. Փոխհամաձայնեցման ընթացակարգի միջոցով հարկային հարցերով վեճերի լուծման կարգը եւ ժամկետները սահմանում է Կառավարությունը:»:

21. Նախագծի 27-րդ հոդվածը (վերահամարակալված որպես 29-րդ հոդված) հստակեցնել, որ տուգանքներ կիրառվում են միայն հարկային մարմնի կողմից սխալ կամ պակաս վերահսկվող գործարքներ հայտնաբերելու դեպքում, ինչպես նաև հստակեցնել տրանսֆերային փաստաթղթավորման կանոնները խախտելու դեպքում տուգանքների կիրառման ժամկետները:

Մասնավորապես, Նախագծի 27-րդ (վերահամարակալված որպես 29-րդ հոդված) հոդվածով նախատեսվող Օրենսգրքի 402.1 հոդվածում՝

1. խմբագրել 2-րդ մասը հետևյալ բովանդակությամբ՝ լրացնել 2-րդ կետ՝ համապատասխան բովանդակությամբ՝

«2. Վերահսկվող գործարքների մասին ծանուցման մեջ հարկային մարմնի կողմից ճշտված ծանուցման ձև ներկայացնելու գրավոր պահանջ ստանալուց հետո սխալ կամ պակաս քանակությամբ տեղեկություններ ներկայացնելու դեպքում գանձվում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր սխալի կամ պակաս լրացված գործարքի մասով 500 հազար դրամի չափով:»:

2. լրացնել նոր 3-րդ մաս հետևյալ բովանդակությամբ՝

«3. Օրենսգիրքի 375-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված ժամկետում հարկ վճարողի կողմից ճշտված ծանուցում չներկայացնելու կամ ներկայացված առարկությունները հիմնավորված չհամարվելու դեպքում հարկային մարմնի կողմից հաշվարկվում և գանձման է առաջադրվում սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված տուգանքի գումարը:»:

Նախագծի 27-րդ (վերահամարակալված որպես 29-րդ հոդված) հոդվածով նախատեսվող Օրենսգրքի 402. 2-րդ հոդվածը շարադրել նոր բովանդակությամբ՝

«1. Տրանսֆերային գնագոյացման փաստաթղթավորումը սահմանված ժամկետներում հարկային մարմին չներկայացնելու դեպքում հարկ վճարողը վճարում է տուգանք՝ փաստաթղթավորման ենթակա յուրաքանչյուր վերահսկվող գործարքի արժեքի 10 տոկոսի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված տուգանքի նշանակման օրվանից հետո՝ երեսուն օրվա ընթացքում հարկ վճարողի կողմից տրանսֆերային գնագոյացման փաստաթղթավորումը հարկային մարմին չներկայացնելու դեպքում յուրաքանչյուր ժամկետանց օրվա համար հաշվարկվում է տույժ՝ փաստաթղթավորման ենթակա յուրաքանչյուր վերահսկվող գործարքի արժեքի 0.04 տոկոսի չափով:»:

22. Նախագծի 28-րդ հոդվածը (վերահամարակալված որպես 30-րդ հոդված) տույժերի և տուգանքների ներդրման համակարգը հստակեցնելու նպատակով՝ առաջարկում ենք շարադրել նոր բովանդակությամբ՝

«Հոդված 30. Օրենսգրքի 428-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «Օրենսգրքի 422-րդ հոդվածով նախատեսված տուգանքը» բառերը փոխարինել «Օրենսգրքի 402.1, 402.2 եւ 422-րդ հոդվածներով նախատեսված տուգանքները, Օրենսգրքի 402. 2-րդ հոդվածով նախատեսված տույժերը» բառերով:»:

23. Նախագծում նոր հոդվածներ ի հայտ գալու պատճառով հստակեցնել եզրափակիչ և ուժի մեջ մտնելու դրույթները:

Մասնավորապես, Նախագծի 29-րդ հոդվածի (վերահամարակալված որպես 31-րդ հոդված) 1-ին և 2-րդ կետերում «24» և «26» թվերը փոխարինել «26» և «28» թվերով, իսկ 3-րդ կետում՝ «11» թիվը փոխարինել «12» թվով:

Հարգանքով՝

ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ